

ΑΡΧΑΙΟΜΕΤΡΙΚΑ ΝΕΑ

Το Β' Συμπόσιο Αρχαιομετρίας της Ελληνικής Αρχαιομετρικής Εταιρείας

Αφιερωμένο στις «αρχαιομετρικές και αρχαιολογικές έρευνες στη Μακεδονία και Θράκη», έγινε με πολλή επιτυχία στη Θεσσαλονίκη το Β' Συμπόσιο Αρχαιομετρίας της Ε.Α.Ε., από 26 έως 28 Μαρτίου 1993. Το Συμπόσιο ήταν η πρώτη επιστημονική συνάντηση του κλάδου που έγινε στη Β. Ελλάδα, στην οποία, εδώ και αρκετά χρόνια, γίνεται σοβαρή αρχαιομετρική έρευνα με συμμετοχή τόσο ερευνητών των Θετικών Επιστημών όσο και αρχαιολόγων. Ήταν συνεπώς επιθυμία του Δ.Σ. της Αρχαιομετρικής Εταιρείας να γίνει μια καταγραφή της έρευνας μέσα από το Συνέδριο και παράλληλα να ενθαρρυνθούν νέες συνεργασίες μεταξύ επιστημόνων διαφορετικών κλάδων. Από τον αριθμό των πρωτότυπων επιστημονικών εργασιών που ανακοινώθηκαν (54) και από τη σημαντική προσέλευση συνέδρων απ'όλες σχεδόν τις περιοχές της χώρας, αλλά και από το εξωτερικό, φάνηκε ότι το Συμπόσιο πέτυχε απόλυτα το στόχο του και βοήθησε σημαντικά στην παραπέρα ανάπτυξη της Αρχαιομετρίας στη Β. Ελλάδα. Το Συμπόσιο συνδιοργανώθηκε από το Δ.Σ. της Ε.Α.Ε. (1990-92) και από τοπική επιτροπή πανεπιστημιακών καθηγητών του Α.Π.Θ., με πρόεδρο τον αν. καθηγητή κ. Γ. Στράτη, αντιπρόεδρο τον αν. καθηγητή κ. Μ. Βαβελιώδη, γεν. γραμματέα τον επ. καθηγητή κ. Κ. Κωτσάκη και ταμία την λέκτορα κ. Ε. Τσοουκά. Η διοργάνωση του έγινε υπό την αιγίδα της Γ.Γ.Ε. και Γ. Α. και επιχορηγήθηκε από το ΥΠ.Π.Ο., το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Δήμο Θεσσαλονίκης και από Βιομηχανίες και Εταιρείες της Β. Ελλάδας. Τα Πρακτικά του Β' Συμποσίου Αρχαιομετρίας θα εκδοθούν το 1994.

Το 3ο Διεθνές Συμπόσιο ASMOSIA

Από το Εργαστήριο Αρχαιομετρίας του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» και από το Ε.Μ. Πολυτεχνείο πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο «Δημόκριτος» (Αγ. Παρασκευή Αττικής), από 17 έως 23 Μαΐου 1993, το 3ο Διεθνές Συμπόσιο για τη μελέτη του αρχαίου μαρμάρου και άλλων πετρωμάτων που χρησιμοποιήθηκαν στην Αρχαιότητα. Στις 52 πρωτότυπες επιστημονικές εργασίες, που ανακοινώθηκαν, εξετάστηκαν σημαντικά θέματα που σχετίζονται με τον χαρακτηρισμό και την προέλευση των αρχαίων μαρμάρων και άλλων πετρωμάτων, την εξόρυξη, την επεξεργασία και τη διακίνησή τους από την προϊστορική εποχή έως τα Βυζαντινά χρόνια.

Περισσότεροι από 100 ερευνητές των θετικών επιστημών και αρχαιολόγοι απ'όλο τον κόσμο συμμετείχαν σ'αυτό το ειδικό συνέδριο. Στις μισές περίπου ανακοινώσεις παρουσιάστηκαν θέματα που σχετίζονται με την Ελλάδα και την Κύπρο, ενώ η ιδιαίτερη έρευνα που γίνεται από το Εργαστήριο Αρχαιομετρίας στον τομέα αυτόν παρουσιάστηκε με 7 ανακοινώσεις. Ακόμη, με ανακοινώσεις ερευνητικών ομάδων από το ΕΜΠ, το Γεωλογικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών και το ΙΓΜΕ αποδείχθηκε πως η συνεισφορά της χώρας μας είναι ιδιαίτερα σημαντική και σ'αυτό τον ειδικό τομέα. Μετά την ανακοίνωση των εργασιών, οι συνέδριοι επισκέφθηκαν την Πάρο και τη Νάξο και ξεναγήθηκαν στις αρχαίες και στα γνωστά αρχαία λατομεία μαρμάρου από την καθηγήτρια κ. Γ. Κοκκορού-Αλευρά και τη δρ. Ο. Χατζηνασασσιού. Οι εμπειρίες των συνέδρων πλουτίστηκαν από την πολύ ενδιαφέρουσα επίσκεψη στα σύγχρονα λατομεία Νάξου της βιομηχανίας Λογιάτσου, που συμμετείχε, μαζί με άλλες εταιρείες, στο Συνέδριο. Οι Δήμοι Αγ. Παρασκευής Αττικής και Νάξου συμπαραστάθηκαν ουσιαστικά στη διοργάνωση του Συνεδρίου, και το προσωπικό του Εργαστηρίου Αρχαιομετρίας δέχθηκε συχαρητήρια από τους Συνέδρους για την μεγάλη επιτυχία αυτής της διεθνούς επιστημονικής συνάντησης.

Νέα επιστημονική εταιρεία

Η πρώτη δημόσια εκδήλωση της νεοσύστατης «Ανθρωπολογικής Εταιρείας των Φίλων του Ανθρωπολογικού Μουσείου του Πανεπιστημίου Αθηνών» έγινε στις 29-3-93 στο Πολεμικό Μουσείο με σειρά ομιλιών, σύμφωνα με το εξής πρόγραμμα:

Ι. Μελέντης. Ομιλ. καθηγητή Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, «Η Ίδρυση της Ανθρωπολογικής Εταιρείας των Φίλων του Ανθρωπολογικού Μουσείου».

Ρ. Κούμαρη-Σταβάκη, Λαογράφος, «Ι. Κούμαρης. Προσωπικές αναμνήσεις».

Θ. Πιτσιός, Επικ. καθηγητής της Ιατρικής Σχολής, «Ανθρωπολογικό Μουσείο. Θέση και προοπτικές».

Αικ. Εξάρχου-Gensonne, ζωγράφος, «Σύλλογη παλαιολιθικών εργαλείων από την Αιθιοπία».

Μ. Εξαρχόπουλος, δημοσιογράφος-ερευνητής, «Λίμνη Κάρλα. Ιστορικό και εθνογραφικό ενδιαφέρον».

Η νέα εταιρεία έχει πρόεδρο τον καθηγητή κ. Ι. Μελέντη και γεν. γραμματέα τον κ. Κ. Μερδενιάνο, ιατρό. Η στήλη εύχεται μακροήμερευση και πλούσιες επιστημονικές δραστηριότητες.

Τα σεμινάρια της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας

Ξεκίνησαν κι εφέτος και γίνονται με πολλή επιτυχία στη νέα, ιδιόκτητη στέγη της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας, Σίνα 32, Αθήνα, τα σεμινάρια για την εκπαίδευση των νέων σπηλαιολόγων, που ταυτόχρονα απευθύνονται και σε νέους επιστήμονες ή φοιτητές. Αρκετά από τα θέματα που διδάσκονται έχουν και αρχαιομετρικό ενδιαφέρον, με εκπαιδευτές πανεπιστημιακούς δασκάλους είτε επιστήμονες από ερευνητικά κέντρα, όπως:

- Ανθρωπολογία, Παλαιανθρωπολογία σπηλαίων,
- Απολιθωμένες πανίδες σπηλαίων,
- Εντοπισμός σπηλαίων με γεωφυσικές μεθόδους,
- Σπηλαιωρυχεία και αρχαία μεταλλεία,
- Χρονολόγηση σπηλαιοαποθεμάτων, κ.ά.

Τα σεμινάρια γίνονται κάθε Δευτέρα και Τετάρτη στις 8 μ.μ. και τα πρακτικά μαθήματα γίνονται τα Σάββατοκύριακα, ύστερα από προγραμματισμό και με την κάλυψη της ειδικής ομάδας σπηλαειολογίας της Ε.Σ.Ε. Από το Φθινόπωρο θα γίνουν νέα σεμινάρια, σύμφωνα με πρόγραμμα που θα γνωστοποιηθεί σε ευρύ κύκλο ενδιαφερομένων. Πληροφορίες: Ε.Σ.Ε., Σίνα 32, Αθήνα, τηλέφ. 3617.824.

Νέα Συνέδρια

- Διεθνές Συνέδριο με τίτλο «The Ceramics Heritage» θα γίνει στα πλαίσια του World Ceramics Congress στη Φλωρεντία, Β. Ιταλία, από 29 Ιουνίου έως 3 Ιουλίου 1994. Το Συμπόσιο απευθύνεται κυρίως σε ειδικούς της κεραμικής τεχνολογίας του παρελθόντος (από την προϊστορική εποχή έως τα μέσα του 19ου μ.Χ. αιώνα), σε ερευνητές σε θέματα υλικών αλλά και σε ιστορικούς και αρχαιολόγους, και θα περιλαμβάνει τις ενότητες:

- Interactions between ceramics, technology and culture.
- Step of innovation of ceramics technology.
- Archaeometry and Archaeology for dating and provenance.
- Analysis of materials degradation and studies for conservation, recovery and restoring.
- Ancient ceramic production centers.

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να στείλουν ως τις 15 Σεπτεμβρίου 1993 αίτηση εγγραφής μαζί με περίληψη (100 λέξεων) στη διεύθυνση: World Ceramics Congress, P.O. Box 174, 48018 Faenza, Italy, τηλέφ. + (546) 22461 και Fax + (546) 664138.

- Το Παγκόσμιο Συνέδριο Αρχαιολογίας «World Archaeological Congress-3» θα γίνει στο Ν. Δελχί, Ινδία, από 4 έως 11 Δεκεμβρίου 1994. Ένας μεγάλος κατάλογος από 14 θεματικές ενότητες με πλήθος υπο-ενότητες και ειδικά Συμπόσια αποτελεί το θεματολόγιο αυτού του μεγάλου Συνεδρίου, όπου ερχώριζονται τα κεφάλαια:

- State, City and Society.
  - Ethnoarchaeology.
  - The Frontiers of Landscape Archaeology: time, space and humanity.
  - The Neogene, κ.δ.
- Στα ειδικά Συμπόσια «Recent advances in scientific techniques of dating the past» και «Recent advances in field archaeological techniques» είναι δυνατόν να περιληφθούν καθαρά αρχαιομετρικές εργασίες. Πληροφορίες: Shri M.C. Joshi, Director General, Archaeological Survey of India, Janpath, New Delhi, -110011, India, τηλέφ. + (9111) 3014821, fax (9111) 3019821.

Νέο επιστημονικό περιοδικό

Ο Καθ. M. Pollard και ο Dr. A. Aspinall, Dept of Archaeological Sciences, University of Bradford, Αγγλία, θα είναι οι εκδότες ενός νέου περιοδικού με τίτλο «Archaeological Prospection», που πρόκειται να κυκλοφορήσει σύντομα και θα απευθύνεται σε αρχαιολόγους, γεωλόγους και γεωφυσικούς, με εκδοτικό οίκο τον John Wiley & Sons. Στο πληροφοριακό έντυπο που κυκλοφόρησε, οι ενδιαφερόμενοι πληροφορούνται ότι το περιοδικό θα εξειδικεύεται στην εφαρμογή μεγάλου φάσματος επιστημονικών τεχνικών, που μπορούν να εφαρμοσθούν για τον εντοπισμό και τη μελέτη αρχαιολογικών χώρων. Πληροφορίες: Mrs H. Bailey, Balfins Lane, Chichester, Sussex P.O. 19 1UD, England.

Βιβλία

- Fission Track Dating, των G.A. Wagner και P. Van den Haute, 1992, σελ. 296, σκληρό εξώφυλλο, τιμή £57.00, εκδοτικός οίκος Kluwer. Το βιβλίο αποτελεί την πιο σύγχρονη και έγκυρη πηγή γνώσεων για τη χρονολογική τεχνική των «Τροχών σχάσεων», που έχει ποικίλες εφαρμογές στην Προϊστορική Αρχαιολογία και στις Γεωεπιστήμες. Πληροφορίες-παραγγελίες: Kluwer Pub. Group, P.O. Box 322, 3300 AH, Dordrecht, the Netherlands, Fax + (31)78183273.

- Past and Present Soil Erosion (Oxbow Monograph, 22), 1992, σελ. 243, τιμή £ 28.00, χαρτόδετο. Περιέχει 22 εργασίες που ανακινώθηκαν σε επιστημονική συνάντηση με τον ίδιο τίτλο που έγινε τον Μάιο του 1991 στο Institute of Archaeology, Λονδίνο. Ειδική ενότητα είναι αφιερωμένη στη διάβρωση του εδάφους των Μεσογειακών χωρών με άρθρα για την Ελλάδα και την Κύπρο, όπως: Greece, neolithic to present (E. Zangger), Viotia, Greece (D.A. Davidson and S.P. Theocharopoulos), Vasilikos Valley, Cyprus (M. Wagstaff), κ.ά. Πληροφορίες-παραγγελίες: Oxbow Books, Park End Place, Oxford, OX1 1HN, England, fax + (865)794449

- The Holocene: An Environmental History του N. Roberts (Εκδ. Οίκος Blackwell, 1989, ανατύπωση 1992), σελ. 226, τιμή £13.95, χαρτόδετο. Αναφέρεται στο φυσικό περιβάλλον και στις αλλαγές που έχουν συμβεί στα τελευταία 10.000 χρόνια. Πληροφορίες-παραγγελίες: Oxbow (βλ. πιο πάνω).

- Late Quaternary Environmental Change: physical and human perspectives, των M. Bell και M. Walker, Longman, 1992, σελ. 273, χαρτόδετο, τιμή £ 15.99. Απευθύνεται σε αρχαιολόγους, περιβαλλοντολόγους, γεωγράφους και ιστορικούς και αναφέρεται στις αλλαγές (φυσικές και ανθρωπογενείς) που έγιναν στην επιφάνεια της γης από την τελευταία παγετώδη ως τη σύγχρονη εποχή, με αναφορές στην κλιματολογία. Πληροφορίες-παραγγελίες: Oxbow, (βλ. πιο πάνω).

- Keos VIII: Aiyia Irini: The Balance Weights, του K. M. Petruso, σελ. 108, χαρτόδετο, τιμή £ 29.00. Ο συγγραφέας, γνωστός επί δεκαετίες για την ερευνητική και συγγραφική του εργασία σε οικισμούς του ΛΒΑ των νησιών του Αιγαίου και της Κρήτης, παρουσιάζει ένα συνθετικό και συγκριτικό έργο που τείνει σε απόψεις πως σ'όλη τη περιοχή υπήρξαν ενιαίες μονάδες βάρους. Βασίζεται σε συστηματικές αναλύσεις των αποτελεσμάτων της μελέτης του. Πληροφορίες-παραγγελίες: Oxbow (βλ. πιο πάνω).

- From Mycenae to Constantinople, του R. Tomlinson (Routledge), 1992, σελ. 238, χαρτόδετο, τιμή £ 12.99. Ο γνωστός συγγραφέας κάνει μία γεωγραφική και ιστορική διαδρομή, μελετώντας πολλές πόλεις στην ανατολική Μεσόγειο, έως ότου καταλήξει στην Κωνσταντινούπολη, θεωρώντας την αρχιτεκτονική δημιουργία ως τρόπο έκφρασης της κοινωνικής οργάνωσης και του πολιτικού συστήματος των κατοίκων. Πληροφορίες-παραγγελίες: Oxbow (βλ. πιο πάνω).

- The Mountains of the Mediterranean World, του J. R. McNeill (Studies in Environment and History, Cambridge UP), 1992, σελ. 423, τιμή £ 40.00 χαρτόδετο. Παράλληλη μελέτη για την ιστορία, τον πολιτισμό, τη συσχέτιση φυσικών και κοινωνικών παραγόντων, τη βλάστηση και το έδαφος, από την Προϊστορική εποχή μέχρι σήμερα, για ορεινές περιοχές στον Ταύρο (Τουρκία), Πίνδο (Ελλάδα), Απέννινα (Ιταλία), Σιέρα Νεβάδα (Ισπανία) και Ριφ (Μαρόκο). Πληροφορίες-παραγγελίες: Oxbow (βλ. πιο πάνω).